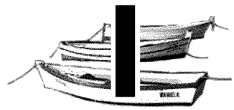

*La bruixa
de
Diània*

Anaïs Siscar

Edicions del Bullent

a bruixa de Diània tenia els cabells llargs, molt llargs. Sovint seia sobre les roques de l'escullera, s'abraçava els genolls contra el pit i restava allà, sola, amb els seus ulls grisos fixos en la mar. Podia estar així hores i hores; normalment fins que es feia de nit del tot. Solia anar-hi al vespre, quan el Sol començava a amagar-se rere les muntanyes i els últims rajos arribaven a banyar l'aigua.

Diània era un poblet que esperava els seus pescadors vora la Mediterrània; vestia colors vius i frescs i carrerons estrets i plens de finestres. Les xemeneies treien fum a l'hivern i els balcons treien plantes a l'estiu. Però durant tot l'any bufava aquell ventet de llevant que llepava amb sal les façanes de les cases i les cares dels habitants. Les dones pintaven amb calç les façanes, perquè el llevant no fes de les seues.

La bruixa vivia als peus de la muntanya del Cimalt amb la seua mare i la seua àvia. Amb la guerra, el seu pare les havia abandonat tot deixant-

les soles al capdavant del *negoci* familiar: un hort que fins aleshores havia estat ple de les millors hortalisses de la comarca, que venien al mercat del poble tots els divendres. Al poble, uns deien que sa mare havia enverinat el seu marit i l'havia llençat a la mar; altres deien que l'home, sense poder suportar més les bruieries de la seua dona i la seua sogra, havia escapat una nit, sense dir res; altres, fins i tot, deien que s'havia tornat boig i que anava per les muntanyes, amb una colla d'homes més joves, fent fogueres i ballant amb el dimoni, tal i com li havia ensenyat la seua dona. De tota manera, en Joaquimet no apareixia; i les dones havien de sobreviure d'alguna manera.

La mare de la bruixa tenia els cabells rojos com el foc, i rulls; sempre els duia recollits sobre el bescoll. Al poble deien que era forastera, i en certa manera ho era; Anja (així li deien) era nascuda a Mallorca, de pare alemany i mare irlandesa. Tenia uns ulls molt blaus; les dones del poble deien que els feia servir per embruixar els nois joves. L'àvia era, segons deien, la més perillosa: era una bruixa a qui havien expulsat d'Irlanda després de fer malbé les collites d'alguns veïns. Li deien Dana i tenia els cabells ben blancs; i els ulls, com els de la seua filla, blaus que embruixaven.

Aquell matí hi havia mercat al poble i les dones sortiren a fer les poques compres que es podien permetre; se sentien crits i xerrameques i comentaris

sobre unes i altres. La misèria corria també entre les parades del mercat. La Margalida es passejava pel mercat amb la cistella plena d'unes poques verdures del seu hortet; es dirigia a la parada que havien muntat de bon matí sa mare i la seua àvia. L'Anja tenia les galtes roges i alguns blens li queien sobre la cara, acalorada; s'havia passat tot el matí carregant i descarregant, ordenant i posant bé les hortalisses. La Dana s'encarregava de vendre les herbes que plantaven en un raconet de l'hort. Les dones del poble s'apropaven, tímidament, a la vella i li demanaven consells per a certs mals, dolors o preocupacions. La dona major s'aixecava de la cadira i, sense obrir boca, es dirigia cap a un o altre sac, treia unes quantes herbes i les nu-gava amb un cordellet; després explicava les instruccions d'ús a la clienta.

Aquell dia feia un Sol que badava penyes; la Margalida duia els cabells mig recollits, i els seus ulls, ara de color aiguamarina, es veien més clars i grans per la llum del dia. La Margalida era ben bonica; esvelta, ni massa alta ni massa baixeta, ni massa prima ni massa grassa. Anava una mica escotada, amb la camisa mig descordada. Duia un penjoll amb una pedra de color morat penjant del coll. I, com era d'esperar, per allà per on passava recollia totes les mirades... i també els comentaris.

–Mireu-la, *maedéu*, tota despitalada... –va dir la Pepica, en veure-la caminar pel mercat.

–Ai senyor, no sé què pareix així... –va dir la Dolores.

–Tota acalorada i ensenyant a tot el món les vergonyes... forastera havia de ser! –va comentar una tercera.

–I amb eixe *monyó*, de color roig!

–I de quin color volies que fóra? –va dir una altra, que es va unir al cercle. Les altres van mig riure, maliciosament. La xica, que les havia sentit, va passar al més a prop d'elles i les mirà fixament. Les dones conteniren l'àlè. Margalida esbossà un somriure, malèvol; i quan va estar prou lluny, la primera dona que havia parlat va dir, prou alt perquè la sentís.

–*¡Bruja roja!* –la resposta de Margalida fou aixecar delicadament la mà i soltar-se els cabells, deixant-los caure lliurement esquena avall, brillants com les flames.

La Pepa l'observà i sentí una cremor al pit que la féu contraure els llavis de ràbia, fins que quedaren tan prims i blancs que gairebé no es veien. Estava segura que a aquella xica l'havia criada el dimoni mateix.

Va sentir que el cor se li accelerava i que el cap li bullia. Es girà i s'acomiadà de les seues veïnes; havia d'anar a l'església a arreglar-li els baixos a la sotana del rector.

Quan arribà, amb l'última cistella, sa mare s'alegrà.

–Filla... ja era hora! T'ha sortit algú pel camí o què? –va preguntar, mig en broma. L'àvia seia a la

cadira i es mirava la filla i la néta amb un somriure. Les dues acabaven d'arreglar la parada i es quedaren mirant-s'ho: era el primer cop que ho feien des que s'havia acabat la guerra, feia gairebé un any. Aquell dia, la Dana els havia animat a tornar a muntar la parada; havien de seguir endavant.

–Ara... a esperar –va dir la Dana. Les tres seieren, observant la gent passar vora seu. La jove Margalida es mossegava el llavi; estava nerviosa perquè temia que ningú no parara a comprar.

El Sol cada cop estava més alt i picava amb més força que mai; la Dana s'havia posat un mocador al cap, l'Anja es ventava, asseguda al terra, i la Margalida es protegia els ulls amb la mà, tot anant d'una banda a l'altra de la parada. Estava satisfeta perquè havien aconseguit vendre, tot i que no massa. Almenys havien aconseguit el mínim per passar eixa setmana. L'Anja estava contrariada; havia esperat vendre més.

–Em pense que és hora que pugem, xiquetes... –va dir l'àvia, aixecant-se tot d'una. Anja i Margalida es miraren, i començaren a recollir lentament.

El camí cap a casa, als peus del Cimalt, es féu pesat, llarg i silenciós. Era un silenci obvi; les tres sabien què pensaven i no feia falta dir res. El mateix sentiment pesarós les envaïa a totes tres.

Sobre el marge vell que envoltava la caseta i l'hort, les esperava la Metis, la seua gata negra i grossa, d'ulls grisos. En veure-les pujar pel camí, es llançà a terra

i les esperà a la porta. Saltà sobre la cistella de la Margalida, contenta, i la xica intentà no perdre l'equilibri:

–Caram, Metis, encara saltes com una autèntica felina, nena! A veure si et cuides, que estàs prenyada! –la moixa es refregà pel braç de la xica, amb tendresa. Van entrar a casa i van descarregar tot el que portaven.

–Ens anava molt millor quan el Joaquim estava amb nosaltres –va dir l'Anja amb amargor a la veu–. Per què punyetes ens va haver de deixar! –amb els ulls plorosos, va descarregar amb ràbia el que portava sobre una taula. Després s'encaminà escales amunt i es tancà a la seua habitació. La Margalida es mirà l'àvia, preocupada.

–Deixa-la, Margalida; ja li passarà –va dir la dona, acaronent els cabells de la néta. La Margalida intentà reprimir les llàgrimes, i començà a treure les hortalisses que havien sobrat de dins les cistelles. La Dana s'apropà a la néta i tragué de la butxaca del davantal una petxina preciosa i li l'oferí a la xica, que es mirà l'àvia i no pogué evitar fer un somriure.